

a nepřichází zde dále v úvahu. Smír, schválený poručenským soudem, došel však právní účinnosti právě teprve schvalovacím usnesením poručenského soudu. Poněvadž pak poručenský soud dříve, než vydal schvalovací usnesení, musel zjednat si přes dohodu poručenstva s nemanželským otcem jasno o všech v úvahu přicházejících poměrech (§ 2 II. čís. 5 nesp. řízení), není v jádru věci podstatného rozdílu mezi usnesením, jímž poručenský soud při neshodě účastníků sám určuje míru a způsob výživného, a usnesením, jímž poručenský soud schvaluje dohodu účastníků. Je-li však, jak doličeno, poručenský soud povolán k tomu, by způsobem, naznačeným v § 16 I. dílčí novely k obč. zák., podjal se přes své dřívější právoplatné usnesení nové úpravy výživného, má totéž postavení i k dřívějšímu svému schvalovacímu usnesení a tím i k soudně schválenému smíru. Z toho, co řečeno, vyplývá zároveň, že návrh na novou úpravu výživného cestou druhého odstavce § 16 I. dílčí novely k obč. zák. může a bude vycházeti jednou od poručenstva, jindy od nemanželského otce. Ohledně poručenstva rozumí se to při soudní ochraně dítěte samo sebou, ohledně nemanželského otce pak bylo již vytknuto, že není v moci poručenského soudu, by na úkor nemanželského otce utvořil na prospěch dítěte a na úkor otce pro veškeru budoucnost nárok, jenž za podstatně změněných poměrů není v zákoně důvodněn. Poukazovati za tím účelem nemanželského otce na žalobu, znamenalo by zadati na neprospěch účastníků ony výhody, jež chce jim zákon zabezpečiti postupem podle druhého odstavce § 16 I. dílčí novely k obč. zák. Jinak má se věc, má-li soudně schválený smír býti zvrácen nikoli pro podstatnou změnu v potřebách dítěte nebo v hospodářské mohoucnosti nemanželského otce nebo po té i oné stránce, nýbrž pro svou počáteční neplatnost (na př. omyl, donucení a bázeň a p.) nebo napotomní bezúčinnost (na př. splnění rozvazovací výjimky a p.). V těchto případech jest podklad a ráz soudcovského výroku zcela jiný než jest podklad a ráz usnesení poručenského soudu podle druhého odstavce § 16 I. dílčí novely k obč. zák., pro obdobný postup podle tohoto zákonného ustanovení nedostává se základní podmínky obdoby a dochází platnosti zásada § 1 nesp. říz. a čl. I. uvoz. zák. k c. ř. s. Zde jedině přípustnou cestou je cesta právní rozepře. řízení mimosporné o návrhu, sem se vztahujícím, propadlo by ustanovení posledního odstavce § 42 j. n.

Čís. 2102.

Vlastník domu, stíženého fideikomisární substitucí, může k úhradě oprav, převyšující čistý výtěžek domu, opatřiti si zápůjčku. Jest ho pokládati za bezelstného držitele, zájmy fideikomisárních substitucí dlužno pak přiměřeným způsobem chrániti.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1922, R I 1178/22.)

Poručenský soud zamítl návrh vlastníka domu, stíženého fideikomisární substitucí, by mu povoleno bylo obtížiti dům hypotekou 27.000 Kč za výdaje, jež mu vzešly opravou domu. **Důvody:** Dům čp. 253 v II. a pozemky zapsané ve vložce 481 a 2096 pozemkové knihy náležejí Antonínu K-ovi a knihovně obmezeno jest jeho právo vlastnické

závazkem fideikomisní substituce toho znění, »že majetek tento nezkrácený a nezadlužený svým legálním dětem, v případě, že bezdětný by zemřel svému bratru Hubertu K-ovi a své sestře Ludmile K-ové resp. zákonným jejich dědicům po smrti mé zůstaviti povinen jest tak, že tento sděděný majetek do té doby ani zadlužiti ani zciziti nesmí a po smrti uvedeným fideikomisárním substitutům cdevzdati povinen jest.« Poněvadž dům byl vetehý, opravil ho Antonín K. nákladem 27.000 Kč a žádá nyní za povolení zápůjčky resp. svolení, aby zadlužení do této výše bylo mu soudem poručenským povoleno. Ale opatrovník nezletilých dědiců k tomu nesvolil a ani další nástupci v případě, že by shora jmenovaní dědicové k dědictví se nedostali, nesvolují k tomuto zadlužení a proto soud dle §§ 613, 514 a 515 obč. zák. nemůže proti jejich vůli dáti opatrovnícké svolení, když poživatel Antonín K. má právo po skončeném požívání žádati náhradu jako bezelstný držitel a z užitků nemovitostí úroky i splátky na kapitál platiti může. Aby Antonín K. do takové situace nepřišel, měl dříve, než opravovati začal, oznámiti nutnost opravy a byl by mohl si potřebný náklad zajistiti tím, že by se byl zavázal nahraditi úroky z peněz vynaložených a když tak neučinil a dědicové svolení nedávají, může se pouze omeziti na shora uvedené právo, které mu občanský zákon v § 515 poskytuje, t. j. svého času žádati náhradu jako bezelstný držitel. Rekursní soud usnesení potvrdil v podstatě z týchž důvodů.

Nejvyšší soud zrušil usnesení obou nižších soudů a uložil prvému soudu, by, doplně řízení, znovu rozhodl.

Důvody:

Dovolací stížnost právem vytýká srovnalým usnesením nižších soudů, že zřejmě odporují zákonu. (§ 16 cis. pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. z.). Stěžovatel jako vlastník domu č. p. 253 v H., omezený fideikomisární substitucí, má dle § 513 obč. zák. dům č. p. 253 v dobrém stavu jako dobrý hospodář udržovati a nutné opravy prováděti. Šetřením bylo zjištěno, že stěžovatel provedl na domě opravy dvojího druhu a to jednak nezbytné opravy strojů a vazby ve dvorním křídle domu, hrozícím sesutím, které stavebním úřadem z důvodu bezpečnostních byly mu přikázány, jednak užitečnější přestavbu stáje, zřídív z ní dva byty o pokojích s kuchyní. Stavební náklad činil dle tvrzení stěžovatele 25.806 Kč. Dle § 513 obč. zák. má stěžovatel nutné opravy i zlepšování domu uhražovati jen z výtěžku nemovitosti, tím však není řečeno, že, když čistý výtěžek k úhradě těchto nákladů nestačí, by nemohl si opatřiti pro sebe zápůjčku a že by tato nemohla býti na domě, jehož jest přece knihovním vlastníkem, zástavním právem zajištěna. Ovšem musela by při tom práva fideikomisárních substitutů býti náležitě chráněna na př. v ten způsob, že knihovní vklad zástavního práva by směl býti proveden jen s doložkou »bez újmy práv fideikomisárních substitutů« (srov. komentář Stubenrauchův při § 613 obč. zák. a rozhodnutí Nejvyššího soudu ve sbírce Gl. Ung. n. ř. čís. 1452). Pokud pak jde o uhrazení nákladu, k udržení domu nezbytných, t. j. za opravu části sesutím hrozící, mělo nižšími soudy býti přesně vyšetřeno, jaký náklad těmito opravami skutečně vznikl a stačí-li aby byl uhrazen z výtěžků nemovitostí, stěžovateli do požívání

odevzdaných a při tom uvážiti, že stěžovatele dlužno tu pokládati za bezelstného držitele po rozumu § 331 obč. zák. Žádá-li zákon na poživateli, aby předmět mu svěřený jako dobrý hospodář udržoval ve stavu, v němž jej obdržel, a nestačí-li výtěžky požívané nemovitosti na nezbytné udržovací náklady, nemůže zajisté býti poživatel nucen, aby náklady k udržení podstaty věci nezbytné a neodkladné, pokud převyšují výnos předmětu požívání, ze svého hradil (§ 512 obč. zák.), nýbrž jest dle § 331 obč. zák. jako bezelstný držitel oprávněn, žádati jich náhradu od vlastníka (§ 515 obč. zák.) a ježto zde vlastnictví jest omezeno fideikomissární substitucí, lze zajisté souhlasem všech oprávněných dosíci příznivého vyřízení této náhrady, případně tohoto souhlasu pořadem práva se domoci.

Čís. 2103.

Předpisů exekučního řízení jest použití při dražbě podle § 352 ex ř. potud, pokud tomu nevádí zvláštní její povaha. Příklepu lze odporovati i dle ustanovení § 9 nesp. říz., nikoliv pouze dle § 187 ex. ř.

(Rozh. ze dne 19. prosince 1922, RI 1291/22).

Při dražebním roku k prodeji domu za účelem nuceného rozdělení jeho spoluvlastnictví (§ 352 ex. ř.) učinil Dr. B. v zastoupení Ferdinanda Č. a Václava H. tyto návrhy: 1. by povolena byla lhůta Dra B. k předložení plné moci Ferdinanda Č., 2. by přerušena byla dražba na půl hodiny, 3. by Václav H. byl připuštěn k podávání a mohl složit vadium, 4. by Dr. B. byl připuštěn k podávání jako plnomocník Ferdinanda Č. dle předložené mezi tím plné moci, 5. by zrušeno bylo řízení dražební. **Exekuční soud** návrhy zamítl. Navrhovatelé vznesli do zamítacího usnesení odpor pokud se týče rekurs, někteří z nich pak stěžovali si též do usnesení, jímž byl udělen příklep. **Rekursní soud** všechny stížnosti (odpor) odmítl jako nepřipustné. **Důvody:** Provedení dobrovolné dražby dle § 352 ex. ř. za účelem rozdělení společného vlastnictví nemovitosti dlužno předsevzítí dle předpisu §§ 272 až 280 pat. ze dne 9. srpna 1854, čís. 208 ř. zák. Dle § 272 nesp. říz., dlužno, pokud v patentu onom není stanovena zvláštní výjimka, při dobrovolné dražbě užití ustanovení soudního řádu a předpisů dražebního řádu. Na místo předpisů soudního řádu nastoupily zákonem ze dne 27. května 1896, čís. 79 ř. zák. předpisy nyní platného ex. ř. Těchto předpisů ex. ř. dlužno při výkonu dobrovolné dražby užití podpůrně, pokud dražební řád ze dne 15. července 1786, čís. 565 s. z. s. nemá zvláštních odchylných ustanovení. Platí tudíž při provedení dobrovolné dražby ustanovení §§ 133 až 239 ex. ř. podpůrně. Dle § 239 ex. ř. jest samostatný opravný prostředek rekursu proti usnesením, která byla za dražebního stání prohlášena, nepřipustným. Vzhledem k tomu slušelo stížnost Dra B-a a Václava H-a označenou jako odpor, dále rekurs Ferdinanda Č. a Václava H. s dodatkem k němu jako nepřipustný odmítnouti, (§ 526 c. ř. s. a § 78 ex. ř.). Pokud se týče rekursu Ferdinanda Č-a a Václava H-a do usnesení ze dne 7. června 1922 o příklepu domu, jest tento rekurs rovněž nepřipustným. Rekurssem lze odporovati jak do rozhodnutí, jímž příklep byl udělen, tak